

ПОЗИЦИЯ

НА АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, № 554-01-107, внесен на 29.05.2015 г. от Данаил Кирилов и група народни представители, приет на първо разглеждане на 11.02.2016 г

Асоциацията на индустриалния капитал в България е против приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (ЗИД на ЗОПДНПИ).

Оставаме с впечатлението, че тихомълком, без да се провежда необходимото широко обществено обсъждане, се приемат на първо четене текстове, които превръщат ЗОПДНПИ и Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество (КОНПИ) в репресивен инструмент, под ударите на който може да попадне всеки невинен български гражданин.

В текстовете, приети на първо четене, се предлага въвеждане на три абсолютно неприемливи постановки:

1. Обратна тежест на доказване за всички ответници, включително и за лицата, спрямо които не се търси и установява престъпна дейност, което включва и добросъвестните приобретатели на имущество, което е придобито незаконно от праводателя им, без те да знаят или да са длъжни да знаят това.. Такова законодателно решение може да има за последица необходимостта добросъвестно придобилото лице, да доказва, че точно неговият имот е придобит от потенциалния престъпник със законни доходи, а не с доходи от престъпление. Такава ситуация създава непреодолими доказателствени затруднения и рискове за добросъвестните трети лица.;

2. Въвежда се презумпция за незаконност на всяко имущество, което е обект на проверка и за придобиването, на което не са установени законни (неправилно в проекта наречени законови) доходи, вместо изводът за незаконност да се свързва единствено с прякото ѝ и пълно доказване.;

3. Създава се право на КОНПИ да събира информация за проверяваното лице от всички държавни и обществени източници, разполагащи с такава. Същевременно КОНПИ получава правото да разпространява събраната информация – изцяло или на съответни части до всички държавни и обществени организации (такива, които може да налагат административни наказания или да инициират наказателно преследване). Така събраните в това производство доказателства, могат да се използват едновременно за внасяне на обвинителен акт, за съставяне на акт за административно нарушение, да се използват в производство по издаване на наказателно постановление или по данъчно ревизионен акт по

ДОПК. Същото се отнася до административни наказания по Закона за мерките срещу изпиране на пари и т.н.

АИКБ намира, че е длъжна да алармира обществеността за голяма част от опасностите, които са заложили в проекта на Закона в сегашния му вид, защото те поставят под съмнение спазването на базови права и свободи на гражданите, гарантирани от Конституцията на Република България и превръщането на закона в средство за репресия и натиск срещу неограничен кръг граждани:

- Въведената презумпция за незаконно придобиване в новата ал. 2 на чл. 57, създава необосновано предимство на Комисията, респ. на държавата, в административния процес по установяване. Нарушава се балансът на правата на страните, нарушава се принципът на равнопоставеност, и се злепоставя интересът на проверяваните като се освобождава държавата от ангажимента да установява и изследва факти, от които черпи права. Органът, който е компетентен да проверява и отнема, разполага с несравнимо по-голям кадрови и властови ресурс и интересът да установи незаконността е негов.
- Предвижда се задължение данните от писмената декларация на проверяваното лице да бъдат подкрепяни от писмени доказателства (документи), без да се отчете фактът, на значителната продължителност на проверявания период, което прави малко вероятно съхраняването на такива документи. Продължителността на предвидения в закона период на проверка не кореспондира с нормативно установените срокове за съхранение на относимите документи от компетентните държавни органи и трети лица. Така се злепоставя интересът на проверявания и обективно бива лишен от възможност за доказване на законен произход на имуществото си. Справедливо би било да се изискват документи за толкова години назад, колкото е срокът на пазене за съответния вид доказателства от компетентния орган.
- Достъпът до всякаква информация е разширен прекомерно, с което изначално се накърнява по недопустим начин правото на личен живот, което Конституцията прокламира.
- Абсурдно е, при неподлежащо на съдебен контрол административно производство, да се извършват действия по претърсване и изземване, снемане на обяснения и сведения. Предлаганите промени създават възможност за неоправдано засилваща се репресия, фактическите действия по претърсването и изземването се предоставят на некомпетентни лица, стоящи извън специализираните органи на прокуратурата и полицията, а това е предпоставка за нарушаване на правата на проверяваните граждани.
- Предвиждат се облекчения за държавата като правен субект, като се придава доказателствена стойност на документи, събрани в друго производство. Накърнява се принципът на непосредственост и правото на юридическите субекти лично да участват в административните производства, провеждани срещу тях, вкл. в процеса по събиране на доказателства.
- Разширяването на наказателната репресия по отношение на по-широк кръг лица при подозрение, че са извършили административно нарушение от естество да създава облага от 50 хиляди лева, е напълно неприемливо. Законът в предложения вид не предвижда административното нарушение действително да е създадо облага, достатъчно е съществуването на възможност да създаде такава, за да се породи нормативно основание цялото имущество, а не само тази облага, да подлежат на отнемане, ако отсъства законоустановен доход.

- Твърде нисък праг на стойността (10 000 лева) на имуществото, подлежащо на отнемане при наличие на установените в закона предпоставки, което поставя под съмнение икономическата и санкционна ефективност на предвидените мерки.

Не на последно място ни възмущава фактът, че статутът на КОНПИ се урежда в Правилник, приет от самата нея и неподлежащ на утвърждаване и съответно на пряк съдебен контрол. По този начин Комисията ще има възможност да променя структурата си по своя преценка, когато и както намери за добре, без да съблюдава обективни критерии като ефективност на дейността, например. Предложението за увеличаване (удвояване) на мандатите на членовете на КОНПИ не съответства на възприетата от закона и демократичното общество обща идея за мандатност. Така на практика се произвеждат „професионални екзекутори“ с 10-годишни чиновнически ангажименти.

Изтъкнатите горе са част от възраженията, срещу ЗИД на ЗОПДНПИ в сегашния му вид. На 14.07.2015 г. АИКБ е отправила до председателя на Комисията по икономическа политика и туризъм в 43-тото Народно събрание г-н Петър Кънев подробно юридическо становище по всички спорни текстове, което поддържа изцяло.